

Rigshospitalets Juliane Marie Center
Klinik for Vækst og Reproduktion

REGION

Behandling med østrogen for at fremme puberteten

Vækst og Reproduktion
Afsnit 5064
Opgang 5, 6. sal
Rigshospitalet
Juliane Marie Centret
Blegdamsvej 9,
2100 Kbh Ø

Åbningstid: 8.00-16.00

Sekretær: 35 45 50 64
Laboratorium: 35 45 50 80
www.rh-gr.dk

Revideret juni 2009

Hvad er formålet med behandlingen?

At tilføre pigen kvindeligt kønshormon (østrogen), så kroppen kan udvikles lige som ved en normal pubertet.

Hvilket østrogen anvendes?

Der anvendes naturligt humant østradiol i tablet-form eller som plaster. Østradiol er det vigtigste østrogen menneskekroppen selv producerer.

Hvordan virker østradiol?

Ligesom den østradiol kroppen selv producerer, har østradiol-tabletter og –plaster en række virkninger på piger, der endnu ikke er gået i pubertet:

- brysterne udvikles
- kroppen får en mere feminin fedtfordeling, den får “kvindelige former”.
- livmoder og skede vokser og modnes.
- højdevæksten øges (pubertetens vækstspurt)
- knoglernes vækstzoner modner
- indbygningen af kalk og mineraler i knoglerne øges

Når østradiol dosis nærmer sig den, man giver voksne kvinder, kan der indtræde pletblødninger. Dette er en naturlig virkning, der svarer til de første blødninger, piger normalt får. Lægen bør dog kontaktes første gang de optræder, da behandlingen så måske skal justeres.

“Rigtige” menstruationer kommer først, når der foruden østradiol også gives gestagen. Gestagen virker som det naturlige hormon progesteron.

Sammen med østradiol modner gestagen livmoderens slimhinde op til menstruationen.

Hvordan foregår behandlingen rent praktisk?

Tabletterne tages som regel om aftenen, f.ex. samtidig med tandbørstning.

Glemmer man tabletterne en dag, fortsætter man blot dagen efter med sædvanlig dosis.

Man skal altså ikke tage ekstra østradiol dagen efter en “glemme-dag”.

Plastre sættes på kroppen enten kun natten over eller hele døgnet og skiftes jævnlige efter lægens anvisning.

Man vil som regel skulle til kontrol i ambulatoriet ca. hver 3. måned, så længe behandlingen varer. Varigheden af behandlingen er oftest 2-4 år, men er i øvrigt meget individuel. Nogle vil skulle fortsætte med østrogen-tilskud i voksenalderen.

Er der bivirkninger ved behandling med østradiol?

De små doser østradiol, der anvendes til at fremme puberteten, giver meget sjældent bivirkninger.

Enkelte piger oplever vægtstigning i månederne efter start på østradiol, men højst sandsynligt ville de have oplevet det samme, hvis de var gået i pubertet af sig selv.

Uregelmæssige pletblødninger kan forbigående blive et problem for nogle, men kan afhjælpes ved at justere behandlingen. Kontakt derfor den behandlende læge hvis de optræder.

Har man læst om østrogenbehandling af kvinder i overgangsalderen, har der muligvis stået at risikoen for brystkræft øges. Det skal derfor slås fast her, at østrogenbehandling for at fremme puberteten ikke øger risikoen for brystkræft.

Suppleres behandlingen med gestagen efter nogle år, er der heller ikke øget risiko for livmoderkræft.